

Sagsnr.
2019 - 5536

Doknr.
449401

Dato
02-09-2021

Grund- og nærhedsnotat til Folketinget

Forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Den Europæiske Unions medlemsstater til i Den Europæiske Unions interesse at acceptere Filippinernes tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980 om de civile retlige virkninger af internationale børnebortførelser.

(KOM (2021) 359 endelig)

[Forslaget er omfattet af retsforbeholdet.]

Forslaget oversendes også til Folketingets Socialudvalg.

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 6. juli 2021 forslag om bemyndigelse af Den Europæiske Unions medlemsstater til i Den Europæiske Unions interesse at acceptere Filippinernes tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980 om de civile retlige virkninger af internationale børnebortførelser. Forslaget, der er omfattet af retsforbeholdet, har til formål at udbygge EU-medlemsstaternes samarbejde om internationale børnebortførelser gennem Haagerkonventionen af 1980 om de civile retlige virkninger af internationale børnebortførelser til også at omfatte Filippinerne. Konventionen indeholder regler om tilbagegivelse af bortførte børn i grænseoverskridende situationer. Det fremgår af forslaget, at forslaget falder under Unionens eksterne enekompetence, hvorfor nærhedsprincippet ikke finder anvendelse. Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danmark er grundlæggende positiv over for initiativet.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2021) 359 af 6. juli 2021 fremsendt forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Den Europæiske Unions medlemsstater til i Den Europæiske Unions interesse at acceptere Filippinernes tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980 om de civile retlige virkninger af internationale børnebortførelser. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. juli 2021 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 81, stk. 3, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, og kan vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Efter artikel 81, stk. 1 og 2, etablerer Unionen et samarbejde om civile retlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, der bl.a. bygger på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser m.v. Efter artikel 83, stk. 3, fastlægges sådanne foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger af Rådet efter en særlig lovgivningsprocedure. Forslaget er dermed omfattet af Danmarks retsforbehold.

TEUF artikel 218, stk. 6, regulerer proceduren for indgåelse af aftaler mellem Unionen og tredjelande. Efter bestemmelsen forelægger Kommissionen en henstilling om indgåelse af en international aftale for Rådet, som vedtager en

afgørelse herom efter høring af Europa-Parlamentet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelsen af en EU-retsakt.

Alle EU-medlemsstater har – sammen med en række andre lande – tilsluttet sig Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser (Haagerbørnebortførelseskonventionen). Konventionens formål er at sikre, at et barn, der bortføres til en anden konventionsstat, tilbagegives hurtigst muligt til sin bopælsstat.

Det er konventionens udgangspunkt, at et bortført barn skal tilbagegives, medmindre der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil udsætte barnet for fysisk eller psykisk skade eller på anden måde sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle. Tilbagegivelse kan også nægtes, hvis barnet modsætter sig tilbagegivelsen, og barnet har nået en sådan alder og modenhed, at der bør tages hensyn til barnets mening.

Når barnet er tilbagegivet til sin bopælsstat, kan der dér træffes afgørelse om forældremyndigheden over barnet.

Konventionen er efter artikel 37 åben for undertegnelse af de stater, der var medlemmer af Haagerkonferencen om International Privat på tidspunktet for dens 14. samling. Det indebærer, at disse stater umiddelbart kan tiltræde konventionen, hvorefter staterne er forpligtede til at samarbejde med hinanden efter konventionen.

Konventionen kan derudover efter artikel 38 tiltrædes af "enhver anden stat", men en sådan tiltrædelse får kun virkning mellem den tiltrædende stat og en stat, der allerede har tiltrådt konventionen, når den sidstnævnte stat accepterer tiltrædelsen.

Rådets forordning (EU) nr. 2019/1111 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale børnebortførelser (omarbejdning) (Bruxelles IIa-forordningen) indeholder bl.a. regler om behandlingen af internationale børnebortførelser, der udbygger reglerne i Haagerbørnebortførelseskonventionen. Forordningen er omfattet af Danmarks retsforbehold.

Kommissionen har i bemærkningerne til forslaget til Rådsafgørelsen anført, at foranstaltninger til beskyttelse af børn mod ulovlig bortførelse er en væsentlig del af EU's politik til at fremme beskyttelse af børns rettigheder, og at EU er aktiv på internationalt plan for at forbedre anvendelsen af konventionen, ligesom EU opfordrer tredjelande til at tiltræde den.

Filippinerne var ikke medlem af Haagerkonferencen om International Privatre på tidspunktet for dens 14. samling.

Filippinerne deponerede den 16. marts 2016 sit tiltrædelsesinstrument til Haagerkonventionen af 1980, og konventionen trådte i kraft for Filippinerne den 1. juni 2016. Filippinernes tiltrædelse af konventionen er blevet accepteret af 16 konventionsstater.

Da spørgsmål om internationale børnebortførelser falder ind under Unionens eksterne enekompetence, træffer Rådet afgørelse om, hvorvidt medlemsstaterne bør acceptere Filippinernes tiltrædelse af konventionen efter artikel 38.

Rådet har mellem 2015 og 2019 vedtaget 18 lignende afgørelser om at acceptere 26 tredjelandes tiltrædelse af Haagerbørnebortførelseskonventionen, navnlig Albanien, Armenien, Belarus,

Chile, Colombia, Den Dominikanske Republik, Ecuador, El Salvador, Georgien, Island, Kasakhstan, Republikken Korea, Marokko, Panama, Peru, Den Russiske Føderation, Sydafrika, Ukraine, Uruguay og Usbekistan.

Kommissionen har samtidig med nærværende forslag fremsat følgende forslag:

- Forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Den Europæiske Unions medlemsstater til i Den Europæiske Unions interesse at acceptere Jamaicas tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser (KOM (2021) 363).
- Forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Den Europæiske Unions medlemsstater til i Den Europæiske Unions interesse at acceptere Pakistans tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser (KOM2021) 368).
- Forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Den Europæiske Unions medlemsstater til i Den Europæiske Unions interesse at acceptere Bolivias tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser (KOM (2021) 369).
- Forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Den Europæiske Unions medlemsstater til i Den Europæiske Unions interesse at acceptere Tunesiens tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser (KOM (2021)371).

3. Formål og indhold

3.1. Formål

Forslaget har til formål at udbygge EU-medlemsstaternes samarbejde om internationale børnebortførelser gennem Haagerbørnebortførelseskonventionen til også at omfatte Filippinerne.

3.2. Indhold

Efter afgørelsen skal EU-medlemsstaterne inden for en vis frist deponere en erklæring om accept, i Unionens interesse, af Filippinernes tiltrædelse af konventionen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget er forelagt for Europa-Parlamentet, der endnu ikke har udtalt sig i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ved lov nr. 793 af 27. november 1990 om internationale forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser) blev Haagerbørnebortførelseskonventionen gennemført i dansk ret. Loven og konventionen trådte i kraft den 1. juli 1991.

Danmark samarbejder med alle EU-medlemsstater om konventionen.

I medfør af artikel 38 har Danmark accepteret en række andre landes tiltrædelse af konventionen, men Danmark har ikke accepteret Filippinernes tiltrædelse.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Social- og Ældreministeriet vil dog overveje, om Danmark skal følge EU's afgørelser om samarbejde med nye lande efter konventionen, herunder Filippinerne. Dette spørgsmål er omfattet af høringen over forslaget, jf. pkt. 8.

Økonomiske konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke have økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Barnets Tarv Nu, Byretterne, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børns Vilkår, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Den Danske Dommerforening, Departementet for Børn, Unge, Familie og Justitsområdet (Grønland), Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, Familieretshuset, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Mandekrisecentret, Mødrehjælpen, Rigsombudsmanden i Grønland, Socialministeriet (Færøerne), Vestre Landsret og Østre Landsret.

Høringsfristen er fastsat til den 27. september 2021.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er grundlæggende positiv over for initiativet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.